

Список використаних джерел

1. Gray J. Show sold separately: promos, spoilers, and other media paratexts. New York: New York University Press, 2010.
2. Leigh M. The art of the trailer: Genre tropes. Pop Verse, August 18, 2017. URL: <http://pop-verse.com/2017/08/18/the-art-of-the-trailer-genre-tropes/>

Куліш Ю. О.,

*завідувачка сектору бібліометрії та наукометрії Наукової бібліотеки,
Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ*

СТВОРЕННЯ SMART-БІБЛІОТЕК ЗА ДОПОМОГОЮ ІНТЕРНЕТУ РЕЧЕЙ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА УНІВЕРСИТЕТУ

Як відомо, Індустріальна революція 4.0 (4IR) ґрунтована на 3 основних факторах – штучний інтелект (AI), Інтернет речей (IoT) та великі дані (Big Data), основою яких є застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Ці фактори впливають майже на всі галузі і бібліотечно-інформаційна індустрія не є виключенням. Ядро бібліотеки 4.0 є результатом застосування ІКТ, що об'єднують різні джерела з багатьох частин світу для обслуговування користувачів у різний час і в будь-якому місці. А ще – це комбінація даних користувача, пошукових даних та інших ресурсів для створення повного набору даних (Big Data), щоб задовольнити різноманітні потреби відвідувачів [1].

З огляду на це хотілося б звернути увагу на роль IoT у створенні університетських smart-бібліотек, здатних задовольнити потреби та очікування користувачів, особливо враховуючи зміни у навчанні та дослідницькому цеху, спричинені пандемією COVID-19 та війною, якщо брати до уваги український контекст. Оскільки smart-бібліотеки стають все більш важливими каналами, їх роль не слід недооцінювати [2]. Вони пропонують користувачам безперебійні послуги завдяки застосуванню різноманітних технологій персоналізованим та інноваційним способом. Як частина 4IR, IoT є однією з технологій, яка пропонує бібліотекам закладів вищої освіти широкі можливості, пов'язані з наданням інформаційних ресурсів студентам, викладачам і дослідникам.

Й. Шопфель пропонує визначати академічні smart-бібліотеки як бібліотеки, що добре працюють у якості інформаційних центрів, метою яких є надання доступу до інформації, щоб люди могли досліджувати та знаходити інтелектуальні рішення для покращення результатів академічного навчання та навчання впродовж життя [6]. Це вимагає реалізації повного обміну даними через інтегровану

комбінацію чотирьох вимірів: smart-технологій, розумних людей, smart-послуг і smart-управління. Саме подібна комбінація здатна забезпечити продуктивність викладання, навчання та дослідження в університеті, враховуючи швидкоплинні зміни.

Стосовно smart-технологій сучасні дослідники зазначають, що вони є основним компонентом smart-бібліотеки. Технологічні інструменти повинні забезпечувати доступ до інтернету, персоналізацію бібліотечного середовища, розумний пошук природною мовою (те, що користувачі мають на увазі, а не те, що промовляють) та виявлення знань за допомогою журнальних показників та імпаکت-впливу. Передова технологія, ґрунтована на розширених функціях інтернету, технології інтелектуальної обробки, хмарних обчисленнях і віртуальних універсальних технологіях, пов'язаних з IoT, закладає фундамент трансформації бібліотек на університетські smart-бібліотеки [5].

Як приклад, вчені пропонують використовувати технологію BluuBeam, яка надсилає інформацію про місцезнаходження на мобільні пристрої, щоб допомогти користувачам під час пошуку ресурсів та розширити їхні інтереси за допомогою контекстних підказок. Технологія BluuBeam пропонує університетським smart-бібліотекам широкі можливості для створення структур, в межах яких користувачі будуть активніше працювати з інформаційними ресурсами. Сумісний з RFID, BluuBeam дає змогу окремим особам і організаціям створювати, залучати та ділитися новим або наявним контентом.

Так само і соціальні медіа можна використовувати для подальшого розширення взаємодії з ресурсами smart-бібліотеки. За допомогою Facebook і Twitter користувачі перетворюються на «креаторів» інформаційного контенту, що важливо у контексті IoT, щоб розширити зв'язок між об'єктами, людьми, а також людьми та об'єктами [4]. Інформацію в соціальних медіа також можна використовувати для побудови зв'язків з академічними спільнотами, шляхом обміну інформацією, яка стосується майбутніх навчальних заходів та нових ресурсів.

До того ж інноваційні технології можуть створити широкий спектр нових послуг. Як-от передбачають використання BookBot (роботизованої системи доставки книг) або симуляції віртуальної бібліотеки, яка допомагає користувачеві віртуально переміщатися бібліотекою за допомогою свого мобільного пристрою. Використання технологій AI допоможе розширити можливості, пов'язані з керуванням користувачами мережею та комунікацією [3], моніторингом якості матеріалів, доступних у колекції університетської smart-бібліотеки. Можна згадати бібліотечного робота Map Treasure, який використовується для інформування читачів про точне розташування книжки на полиці, що оновлюється в режимі реального часу. Це не лише ефективно з матеріального погляду, але й економить людські та матеріальні ресурси.

Smart-бібліотеки використовуються і для отримання актуальної інформації про інтереси читача, що може бути використана для створення профілю кожного читача. Інноваційною технологією вважаються накладні датчики з підтримкою технології Wi-Fi для запису руху користувачів у певних проходах або пристрої бездротової сенсорної мережі, які можуть відстежувати пересування користувачів бібліотекою. Знання про профіль користувачів також можна використовувати для надання їм миттєвих сповіщень про оновлення інформаційних продуктів і послуг. Пов'язані з IoT смартфони використовуються для надання користувачам миттєвих сповіщень про нові надходження, резервування матеріалів і розташування ресурсів на полицях.

Отже, вищі навчальні заклади та університетські бібліотеки потребують ефективних стратегій планування для впровадження технологій IoT, щоб розвивати smart-бібліотеки, які надають інтерактивні та інноваційні послуги. Важлива роль університетських smart-бібліотек полягає в поширенні інформації та посередництві під час доступу до неї. Щоб полегшити цю роль, IoT здатна спростити вдосконалені та інноваційні бібліотечні послуги, пов'язані з доступом до інформації, обміном інформацією, обігом, безпекою та самообслуговуванням. IoT містить необмежений потенціал для бібліотек, але потребує належного планування та ефективного впровадження технологій, щоб бути насправді цінним для освітньо-наукового середовища університету.

Список використаних джерел

1. Cao M. K. Several trends of new technology affecting library information operation. 17th Conference of Vietnam Library Consortium on e-Resources, Phu Yen, Vietnam. 2019.
2. IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions). 2020. Covid-19 and the global library field. IFLA. 13 October 2020. URL: <https://www.ifla.org/covid-19-and-libraries#services>
3. Gul S., Bano S. Smart libraries: An emerging and innovative technological habit of the 21st century. *The Electronic Library*. 2019. Vol. 37(5). P. 764–779.
4. Makori E. O., Mauti N. O. Digital technology acceptance in transformation of university libraries and higher education institutions in Kenya. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. 2016. URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/Digital-Technology-Acceptance-in-Transformation-of-MakoriMauti/221089a7f4f34f53d2dff5e442fee1b0f7c82d1e>
5. Mohammadi M. IoT: Applied new technology in academic libraries. Conference paper. 2019. URL: https://www.researchgate.net/publication/333634140_IOT_Applied_New_Technology_in_Academic_Libraries
6. Schöpfel J. Smart libraries. *Infrastructures*. 2018. № 3(43). P. 1–11.

